

ביצה פרק ראשון ביצה

ז

עין משפט
גרי מצוה

בא א טו"ס א"ת סי'
ק"ג ס"ף :
בא ב טו"ס א"ת סי'
ש"ל אבות סוס"ס
גלגל :

בא ג טו"ס א"ת סי'
ק"ג ס"ף :

דפחיא. כמו דפחיא הטלרים מן התרגומה חיה שטופה בלידה: פשיטא. דמקח טענות הוא דהא בהרי"א אמר ליה דפחיא: דלריבין. לשון מטענות כל לרין כמו לרבה (ויקרא י) טיה ששאל: ונפקא מינה. בין מאן דבעי לה לאכילה בין מאן דבעי לה לאפרוחים: לנתיבא ליה דביני בני. להחזיר לו דמי לעלה שבין ביעי דפחיא לביעי דשחטה וחי בעי לה לאכילה אין המקח בעל דהא בני חכילה מינה חלה שאלו ימים מהם ויחזיר לו דמי מטענות: קא משמע לן. רבי אחי דסחס מאן דבעי ביעי דפחיא לאפרוחים בעי לה ואין אל שזין לו

ומצא בה בליים גמורות וכו' ר' יעקב אומר אם היו מעורות בנידין אסורות. תימה כיון דגמורות כילד היו מעורות ופירש הקונטרס דגמורות קאי לחלמין אבל לא נפקה עדיין השטופה מנחון רק הקרום על פי קאי רבי יעקב וקאמר אם היו מעורות ולפי הספרים דלא גרסי גמורות ניחא והאי גרסינן ומלא בה בליים מעורות לחלן כחלב רבי יעקב אומר ט': דשמעה

דפחיא למאן יהבו ליה ביעי דשחטה אתא לקמיה דרבי אמי אמר ליה מקח טענות הוא והדר פשיטא מהו דתימא האי לאכילה קא בעי להו והאי דקאמר דפחיא משום דצריבין למאי נפקא מינה למיתבה ליה ביני ביני קמ"ל ההוא דאמר להו ביעי דדכרא למאן ביעי דדכרא למאן יהבו ליה ביעי דספנא מארעא אתא לקמיה דרבי אמי אמר להו מקח טענות הוא והדר פשיטא מהו דתימא האי לאכילה קא בעי להו והאי דקאמר דדכרא משום דשמינן מפי למאי נפקא מינה

למיתבא ליה ביני ביני קמ"ל ואי בעית אימא מאי עם יציאתה נגמרה עם יציאת רובה נגמרה וכדרכי יוחנן דא"ר יוחנן *ביצה שיצאה רובה מערב יום טוב וחזרה מותרת לאכלה ביום טוב ואיכא דאמר מאי עם יציאתה נגמרה עם יציאת כולה מותרת לאכלה ביום טוב ואיכא דאמר מאי עם יציאתה נגמרה עם יציאת כולה אין אבל רובה לא ולאפיקי מדר' יוחנן גופא השתתף את התרגומות ומצא בה ביצים גמורות מותרות לאכלן בחלב ר' יעקב אומר אם היו מעורות בנידין אסורות מאן תנא להא דת"ר יהאוכל מגבלת עוף טהור *מן השלל של ביצים מן העצמות ומן הגידין ומן הבשר שנתלש מן החי טהור מן האשכול של ביצים מן הקורקבן ובני מעיין או שהמחה את החלב וגמעו טמא מאן תנא מן השלל של ביצים טהור אמר רב יוסף דלא רבי יעקב דאי כר' יעקב האמר אם היו מעורות בנידין אסורות אמר ליה אביי ממאי דלמא עד כאן לא קאמר רבי יעקב התם אלא לענין אסורא אבל לענין טומאה לא וכי תימא לענין טומאה נמי גזור אפיש טומאה הוא ואפיש טומאה מדרבנן לא מפשינן ואיכא דאמרי מאן תנא מן האשכול של ביצים טמא אמר רב יוסף ר' יעקב הוא דאמר אם היו מעורות בנידין אסורות א"ל אביי ממאי דאשכול מהנך דתליא באשכול דלמא אשכול גופיה וכי תימא אשכול גופיה מאי למימרא מדי דהוה אקורקבן ובני מעיין דאע"ג דבשר ניהו כיון דאיכא אינשי דלא אבלי איצטרך לאשמעינן הכא נמי כיון דאיכא אינשי דלא אבלי איצטרך לאשמעינן *ת"ר כל שתשמישו ביום *נולד ביום כל שתשמישו בלילה נולד בלילה כל שתשמישו בין ביום ובין בלילה נולד בין ביום ובין בלילה כל שתשמישו ביום נולד ביום זו תרגומות כל שתשמישו בלילה נולד בלילה זו עטלף כל שתשמישו בין ביום ובין בלילה אדם וכל דרמי ליה אמר מר כל שתשמישו ביום נולד ביום זו תרגומות למאי נפקא מינה לכדרב מרי בריה דרב כהנא דאמר רב מרי בריה דרב כהנא *בדק בקנה של תרגומות מערב יום טוב ולא מצא בה ביצה ולמדר השכים ומצא בה ביצה מותרת והלא בדק אימור לא בדק יפה יפה ואפילו בדק יפה אימור יצהה רובה וחזרה היא וכדר' יוחנן איני והא אמר ר' יוסי בן שאול אמר רב בדק בקנה של תרגומות מערב יו"ט ולא מצא בה ביצה ולמדר השכים ומצא בה ביצה אסורה התם בדספנא מארעא אי הכי דרב מרי נמי אימא מארעא ספנא בדאיכא זכר בהדה בדאיכא זכר נמי אימא מארעא ספנא אמר רבינא נמירי כל היכא דאיכא זכר לא ספנא מארעא ועד כמה אמר רב גמרא משמיה *דרב כל היכא

דשמעה

מדרבנן לא משעינן. ואע"ג שגזרו בטומאות במקומות הרבה ליכא למימר הכא נמי גזר דלא ניחא לן דלפשו בטומאות: ואיכא דאמרי. דאשכול דסיפא הוה משמע ליה לרב יוסף בליים האסורות בנידין ושלל הוה משמע ליה שאינן מעורות כל כך כמו לוחן הגמורות קרובות לבא בהן קליפה הלכנה שאינם דבקות יפה חלה מעט: מהשטל גופיה. כשר הדבוק בשדרה והבליים חזוקין ט: טלד ביום. נקטומו יולדות ביום: טענה. קנ"ב"א שר"ן בלע"ו: מערב יום טוב. בין השמאות דשכר לא ילדה חלה בלילה: השכים. קודם עלות השחר והאי דנקט בדק רבותא קמ"ל דאע"ג דבדק ולא מלא דליכא למתליה בטלדה בחול אפילו הכי מותרת דשמכינן אבדייהא דקמני כל שתשמישו ביום טלד ביום והא ודאי לא ילדו בלילה: אימור יצהה רובה וחזרה הוא. ואע"ג דמילתא דלא שכיחא היא מנו דשטיטא לן דליה יולדת בלילה טלין בה: בדספנא מארעא. והיא יולדת אף בלילה: אי הכי. דיש יולדת בלילה: דרב מרי. היכי שריא אימא מארעא ספנא וילדה בליל יום טוב:

דשמעה

טומאות לאכלן ביו"ט. נחא השומות התרגומות וטמא בה ביצים גמורות מותרות לאכלן בחלב. ר' יעקב אומר אם היו מעורות בנידין אסורות מ"ל כלומר כשר הן והתימא דאשכול מבלת שף טהור מן השלל של ביצים מן העצמות ומן הגידים ומן הבשר שנתלש מן החי טהור. רבה השלל של ביצים אע"פ שהיו מעורות בגידים טהור. כלומר אינו בשר. ואקיימנא רלא כר' יעקב. אבל הטובל מן האשכול של ביצים ומן הקורקבן וסני טעם או שהמחה את החלב ובמצי טמא. ובשומת הוא. אפשי מ"ל להיבות. ת"ר כל שתשמישו ביום יולד ביום תרגומות. שתשמישו בלילה יולד בלילה עטלף. השמישו בין ביום בין בלילה יולד בין ביום בין בלילה. אדם וכל מילי. למאי ג"ס לכרוב כשרי דאמר בדק בקנה של תרגומות טע"ס ולא מצא בה ביצים. ובשחר השכים וטמא בה ביצים מותרות אימור יצהה רובה וחזרה היא. וכו' יתן

בכבודות אימא יולד וכן
ככל טלד דסכא חס"א
סס יולד

רבינו חננאל
כי הוה דאמר ביעי
דפחיא למאן יהבו ליה
ביעי דשחטה. ואמר ר'
אבי סקי טענות הוא
והדר. ואמרינן פשיטא
מהו דתימא האי לאכילה
קא בעי להו והאי דקאמר
דפחיא משום דצריבין
למאי נפקא מינה
למיתבא ליה ביני ביני
קמ"ל. והיא
דאמר ביעי דדיכרא
למאן יהבו ליה ביעי
דספנא מארעא. וא"ר
אמי מקח טענות הוא
והדר. איכא דאמרי
מאי עם יציאתה נגמרה
עם יציאת כולה אין
עם יציאת רובה לא
לאפיקי מדר' יוחנן
דאמר ביעי שיצאה
רובה מעי"ט וחזרה
מותרת לאכילה ביו"ט.
תניא השומת תרגומות
וטמא בה ביצים גמורות

(ה) (ה) (ה) (ה) (ה)
הנהגות
דבי"ח
(ה) רש"י ד"ס
וכי תימא (פנין)
טומאה מדי
גזור :

מטות ט.

גליין
הש"ס
גמי מן הכלל
של בליים. עיין
מנחת דף פ
פ"א טו"ס ד"ס
כ"י נתיבות:
שם אמר רב
גמרא חס"א
דרי. ז"ל
רבה סדר
כדורו' סקקו'
אות ד' :

ז"ל רבא עיין
כ"י סב פ"א
וקן הניס כול
סד"ד